

OPONENTSKÝ POSUDEK HABILITAČNÍ PRÁCE

Uchazeč: **MUDr. Radek Kaiser, Ph.D.**

Pracoviště: Neurochirurgická a neuroonkologická klinika 1. LF UK a ÚVN
Praha

Studijní program: Neurochirurgie

Habilitační práce: **Lumbosakrální diskopatie**

Oponent: **prof. MUDr. Radim Jančálek, Ph.D., MBA**

Pracoviště: Neurochirurgická klinika FN u sv. Anny v Brně a Lékařské fakulty
Masarykovy university

TEXT POSUDKU

Habilitační práce charakteru komentovaného souboru originálních prací čítá 51 stran textu a obsáhle přílohovou část, která zahrnuje 6 prací již publikovaných v odborných časopisech a rukopis jedné práce, která je aktuálně v recenzním řízení. Práce je formálně rozčleněna na 11 kapitol a přílohy. V úvodu a následujících 5 kapitolách se MUDr. Kaiser věnuje problematice meziobratlových plotének ve stahu k jejich výhřezům, a to především v lumbální oblasti. Podrobněji pak rozebírá diagnostiku a obecná doporučení pro syndrom kaudy equiny, což je hlavní téma předložené habilitační práce. Následuje část věnující se cílům, metodice a výsledkům vložených prací, následovaná rozsáhlou kapitolou „Diskuze“.

1. Zpracování tématu s ohledem na dosavadní stav dané problematiky

Předložená dizertační práce se zaměřuje především na problematiku syndromu kaudy equiny ve vztahu k optimálnímu terapeutickému postupu a možnosti predikce zdravotních následků. I když není tato problematika z pohledu národní i světové odborné literatury zcela nová, panuje stále vysoká míra individuálních přístupů a jednotlivá doporučení nedosahují vysoké míry evidence. Jedná se přitom o velmi závažnou diagnózu, která vede často k trvalému postižení pacientů v produktivním věku a představuje tak nejen zdravotní, ale i významný společensko-ekonomický problém. Velmi pozitivně tak hodnotím, že se MUDr. Radek Kaiser, Ph.D. uchopil tohoto mnohdy opomíjeného tématu se ctí a ve své dizertační práci souborně představuje výsledky své bohaté publikační aktivity založené mimo jiné na zahraničních zkušenostech. Své výsledky diskutuje s ohledem na aktuální literární zdroje, kde ovšem nepomíjí ani autory české. Snad jen pro úplnost lze dodat skupinu českých autorů kolem prof. Slabého, která v posledních letech publikovala několik zajímavých prací týkajících se rovněž diskutovaného tématu *Propionibacterium acnes* u pacientů s chronickou bolestí zad. Zpracování tématu hodnotím celkově velmi kladně a věřím, že prezentované výsledky najdou své uplatnění v denní klinické praxi.

2. Použité metody a postupy

MUDr. Kaiser prezentuje výsledky své práce na 6 publikovaných článcích v odborné literatuře a jedné publikaci v recenzním řízení. Všechny uvedené práce mají jasnou hypotézu. Relevantnost použitých metod, stejně jako významnost výsledků, dokladuje fakt, že většina těchto prací byla otištěna v prestižních zahraničních časopisech. Lze tedy konstatovat, že MUDr. Radek Kaiser, Ph.D. použil ve své habilitační práci vhodnou metodiku komentovaného souboru prací.

3. Výsledky habilitační práce, jejich statistické zpracování a prezentace

Soubor prezentovaných prací na téma syndrom kaudy equiny lze rozdělit do několika podskupin.

U prvních publikací (Přílohy 1 a 2) se MUDr. Kaiser věnuje souvislosti mezi předoperačním trváním močové dysfunkce, rozsahem výhřezu meziobratlové ploténky k velikosti páteřního kanálu a návratem močové funkce. I když riziko rozvoje syndromu kaudy narůstá s relativní velikostí výhřezu meziobratlové

ploténky, dlouhodobý efekt dekomprese na močovou dysfunkci nebylo možno predikovat. Tento výsledek, který lze považovat za pesimistický, nutno ovšem nazírat z pohledu pacienta, který má teoretickou šanci na úpravu močové funkce za jakýchkoli okolností. Z pohledu klinické praxe se tedy jedná o výsledek významný.

V následné publikaci (Příloha 3) se uchazeč věnuje vztahu mezi věkem, pohlavím, BMI a relativní velikosti výhřezu meziobratlové ploténky vzhledem k ploše páteřního kanálu a přítomnosti známek syndromu kaudy. V závěru MUDr. Kaiser konstatuje, že prokázal signifikantní korelaci mezi velikostí výhřezu ku průměru páteřního kanálu a přítomnosti syndromu kaudy, přičemž nález hodnoty >60% bylo možno považovat za významný rizikový faktor.

V další publikaci (Příloha 5) se uchazeč věnuje využití PET či SPECT CT pro indikaci stabilizační operace bederní páteře u pacientů s chronickou bolestí dolní části zad a korelaci s MR obrazem. I když soubor zahrnoval jen 11 pacientů, signifikance výsledků, kdy došlo ke zmírnění obtíží a zlepšení kvality života u 10 z 11 pacientů indikovaných k operaci na základě PET či CPECT/CT, je významná. Buducnost tak ukáže, do jaké míry tyto zobrazovací modalitty najdou své uplatnění v běžné klinické praxi.

Soubor prací pak MUDr. Kaiser zakončil dvěma publikacemi (Přílohy 6 a 7), které prezentují ekonomické a psychologické dopady restrikcí zdravotní péče na pacienty, kterým byl v rámci opatření z důvodu COVID-19 zrušen elektivní spondylochirurgický výkon indikovaný pro chronickou bolest páteře či radikulopatii.

Mimo výše uvedené byl MUDr. Radek Kaiser, Ph.D. členem expertního týmu mezinárodní studie, která si kladla za cíl přijetí jednotlivých symptomů tvořících dohromady tzv. „Cauda Equina Syndrome Core Outcome Set“. I když uchazeč není uveden v autorském kolektivu publikačního výstupu, je nepochybně z pohledu české neurochirurgie významné jeho uvedení v „poděkování“ (Příloha 4).

Lze shrnout, že prezentované odborné práce, publikované převážně v mezinárodních periodických s neurochirurgickou či spondylochirurgickou tematikou, mají náležité statistické zpracování, výsledky jsou srozumitelně prezentovány a diskutovány. Výsledky publikací pak MUDr. Kaiser adekvátně prezentuje také ve vlastní kapitole „Diskuze“, která tvoří komentovanou část předložené habilitační práce. I přesto, že neurochirurgická obec v České republice přistupuje k pacientům se syndromem kaudy velmi aktivně, zakládá se tento postup spíše na klinické intuici než na robustních klinických datech. Z pohledu českého i mezinárodního písemnictví se tak jedná o vědecké výstupy významné, které nepochybně přispějí k větší standardizaci péče o pacienty se symptomy odpovídajícími různě vyjádřenému syndromu kaudy equiny, kde dodnes nepanuje literární konsenzus.

4. Originalita habilitační práce

Originalita habilitační práce byla potvrzena předsedou habilitační komise prof. MUDr. Vladimírem Benešem, Dr.Sc. Podobnost s jinými pracemi byla dle systému Turnitin ve výši 27 %, což bylo dáno shodou v použitých referencích a obecných formulacích. Vlastní text práce nevykazoval prakticky žádnou podobnost s jinými literárními zdroji. I když je procento shody relativně významné, považuji habilitační práci na základě hodnocení originality předsedou habilitační komise za originální dílo s akceptovatelnou podobností s jinými pracemi.

5. Celkové hodnocení práce a závěr

Habilitační práce MUDr. Radka Kaisera, Ph.D. je souborem komentovaných prací, ve který přináší jak nové významné vědecké poznatky, tak potvrzuje a rozšiřuje dřívější pozorování jiných autorů.

Na základě výše zmíněného doporučuji práci přijmout v předložené formě a na jejím základě doporučuji udělit MUDr. Radku Kaiserovi, Ph.D. titul docent pro obor neurochirurgie.

V Brně dne 12. září 2020

prof. MUDr. Radim Jančálek, Ph.D., MBA

Neurochirurgická klinika
Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně | Pekařská 664/53 | 656 91 Brno
Tel: +420 543 182 686 | Fax: +420 543 182 687
Email: radim.jancalek@fnusa.cz | www.fnusa.cz

Lékařská fakulta, Masarykova univerzita
Kamenice 5 | 625 00 Brno